

Vantaan Vaalitoimisto

Myyrmäen kirjaston ennakkoäänestyspaikka

Vastaavan vaalivirkailija Päivi Pellikan lausunto kunta- ja aluevaalien ennakkoäänestyspaikan läheisyydessä tapahtuneesta vaalimainonnasta

Hallinto-oikeudelle tehdyssä valituksessa pyydetään ottamaan kantaa siihen, kuinka lähelle Myyrmäen ennakkoäänestyspaikkaa ja sen sisäänkäyntiä voidaan vaalimainoksia kiinnittää ja väitettiin, että ennakkoäänestyspaikan edessä olisi kampanjoitu. Vastaan tähän valitukseen Myyrmäen ennakkoäänestyspaikan vastaavan vaalivirkailijan ominaisuudessa ja katson asiaa meidän ennakkoäänestysvirkailijoiden työnteon ja kaikenpuolisen oikeudenmukaisuuden näkökulmasta.

Myyrmäen ennakkoäänestyspaikan erityisominaisuudet ja järjestelyt kunta- ja aluevaalien aikana

Myyrmäen ennakkoäänestyspaikka sijaitsee sisällä Myyrmäkitalossa kirjaston yhdessä osassa. Kirjaston seinät on tehty lasielementeistä. Kunta- ja aluevaalien äänestäminen Vantaalla järjestettiin niin, että ensin äänestettiin aluevaaleissa ja sitten kuntavaaleissa. Tämä vaati kirjaston ikkunaseinän peittämistä paksulla paperilla suurelta alalta, jotta saimme ennakkoäänestyspaikkana toimineen kirjaston osan järjestelyt hoidettua vaalisalaisuutta kunnioittaen. Harkitsimme myös jonottajien vieressä olevan ikkunaseinän peittämistä, mutta lasiseinässä olleet kaksoisovet toimivat varauloskäynteinä, joten tämä oli turvallisuussyistä mahdotonta. Kaikki mahdollinen niin äänestyksen sujuvuutta, vaalisalaisuutta kuin vaalimainonnan näkymistä ennakkoäänestyspaikalle ajatellen tehtiin niin hyvin kuin tilan aiheuttamien rajoitusten puitteissa oli mahdollista.

Myyrmäen ennakkoäänestyspaikka sijaitsee Myyrmäkitalossa sisällä kirjaston tiloissa. Niinpä valituksessa mainitut Myyrmäkitalon ulko-ovet eivät ole Myyrmäkitalon ennakkoäänestyspaikan ulko-ovia, vaan ennakkoäänestyspaikan ulko-ovia ovat Myyrmäen kirjaston sisäänkäynnin liukuovet, jotka ovat sisällä Myyrmäkitalossa. Tämä luo vaalimainonnassa porsaanreiän ja lisää tulkinnanvaraisuutta. Niinpä Myyrmäen ennakkoäänestyspaikan läheisyydessä on ollut ihan kaikkien vaalien aikana sallittua vaalimainontaa sekä sääntöjen rajamailla tapahtunutta vaalimainontaa. Myyrmäkitalon ulko-ovien edessä, niin

että vaaliteltoa olisi näkynyt ennakkoäänestyspaikalle, ei kampanjoitu näissä vaaleissa, vaan meidän vaalivirkailijoiden olisi pitänyt mennä ulos Myyrmäkitalon ulko-ovista ja katsoa vasemmalle, niin vaaliteltoa olisi näkynyt käypänä mittana pidetyn 15 metrin päässä, mutta muuten sitä ei siis voinut nähdä edes katsomalla ulos Myyrmäkitalon lasisista ulko-ovista. Näissä vaaleissa oli näin asemoituna yhden puolueen vaaliteltoa hetken aikaa Paalutorilla. Kiinteät ehdokkaiden vaalimainokset oli sijoitettu korkealla valaisintolppiin 2-3 metrin korkeuteen. Ainoastaan yhdestä valaisintolppamainoksesta näkyi ennakkoäänestyspaikan jonottajille ehdokkaan kasvot niin, että silmät ja nenä näkyivät, mutta mainoksesta ei voinut nähdä, kuka mainosti tai minkä puolueen mainos oli kyseessä. Tämä mainos poistatettiin kerran eli heti ensimmäisenä ennakkoäänestyspäivänä.

Käskytystä ja vaatimuksia

Kunta- ja aluevaaleissa ehdokkaina olevat henkilöt kävivät käskyttämässä meitä vaalivirkailijoita vaatien useiden vaalimainosten poistamista. Niistä mikään ei kuitenkaan näkynyt ennakkoäänestyspaikalle tai katsomalla ulos Myyrmäkitalon ulko-ovien kautta. Jos olisimme poistattaneet vaaditut vaalimainokset, olisi pitänyt poistaa ihan kaikki muutkin mainokset, sillä mihin vedetään raja sallittujen ja kiellettyjen vaalimainosten välille. Ehdokkaina olevat henkilöt tavoittelevat omaa etuaan vaatimalla ennakkoäänestyspaikan vaalivirkailijoita poistamaan kilpailevien ehdokkaiden vaalimainoksia. Näin me emme voi toimia.

Vaaliteltoa Paalutorilla

Jo aiemmin mainittu yhden puolueen vaaliteltoa sai aikaan kaksi vaalivirkailijalle tehtyä valitusta. Kaksi ehdokasta kävi yhtenä päivänä vaatimassa vaaliteltojen poistamista, vaikka se ei näkynyt ennakkoäänestyspaikalle. Toinen näistä ehdokkaista myös kertoi, että kyseisen puolueen teltalla olleet ehdokkaat olivat käyneet Myyrmäkitalon ulko-ovella jakamassa vaalimainoksia ja äänestämään tulleiden äänestäjien oli mahdollista nähdä tämä. Itse menin henkilökohtaisesti vaatimaan selitystä tästä toiminnasta ja uhkaamaan poistamisella, mutta puolueen vastuuhenkilö väitti, että he ovat pitäneet huolen, että yksikään ehdokas ei tule lähellekään Myyrmäkitalon oven edustaa tai jaa siinä esitteitään ja että he pysyvät 15 metrin etäisyydellä Myyrmäkitalon ulko-ovista. Koska me ennakkoäänestysvirkailijat emme nähneet Myyrmäkitalon ulko-oville tai muutenkaan Paalutorille juuri ikkunaseinän peittämisen takia, niin siinä oli toisen

ehdokkaan sana toisen ehdokkaan sanaa vastaan. Tuuliolosuhteiden takia puolueen vaaliteltoa jouduttiin poistamaan heti tämän pitämäni puhuttelun jälkeen ja tämä ongelma poistui.

Vaalivirkailijan näkökulma vaalimainontaan

Näin ennakoäänestysvirkailijan näkökulmasta on täysin käsittämätöntä, että Paalutorilla saa yleensäkin mihinkään kohtaan kiinnittää vaalimainoksia tai että puolueet saavat tulla sinne mittailemaan metrimittojen kanssa, että varmasti on vaaliteltoa kulmalta 15 metriä Myyrmäkitalon ulko-oville. Meistä vaalivirkailijoista tämä tuntuu lapsekkaalta kiusanteolta. Minä olen ollut jo viisissä vaaleissa Myyrmäen ennakoäänestyspaikan vastaavana ja totean, että Paalutorilla olevat vaalimainokset ja puolueiden teltat aiheuttavat aivan hirveää haittaa niin ennakoäänestysvirkailijoiden työnteolle kuin mielenterveydelle. Me ennakoäänestysvirkailijat voimme päättää mainosten poistamisesta, mutta erittäin tulkinnanvaraisten sääntöjen rajoissa. Jos mainos ei näy ennakoäänestyspaikalle, niin me emme voi sitä poistaa, koska meidän on oltava puolueettomia ja tasapuolisia näissä asioissa.

Myyrmäen ennakoäänestyspaikan ongelmana on se, että äänestyspaikka on sisällä Myyrmäkitalossa ja sieltä voi nähdä Paalutorista vain osan. Ennakoäänestyspaikan vaalivirkailijoiden tarkoitus on hoitaa ennakoäänestystä, eikä hypätä vähän väliä ulos Myyrmäkitalosta, josko sinne olisi joku ilmestynyt näköpiiriin ulkopuolelle mainoksia jakamaan tai tekemään muuta äänestyslainsäädännön rajoja koettelevaa. Meidän oli täysin mahdotonta valvoa näissä vaaleissa väitettyä mainosten jakamista Myyrmäkitalon ulko-ovilla, kun emme kirjaston tavanomaisuudesta poikkeavien tilajärjestelyiden takia sinne edes nähneet. Jos halutaan, että Paalutorilla saa mainostaa, pitää siihen palkata joko ennakoäänestysvirkailijoita valvomaan Paalutorilla tapahtuvaa vaalimainontaa tai vahtimestareita hoitamaan tämä valvonta.

Summa summarum

Jos halutaan säilyttää vaalirauha ja ennakoäänestyspaikan virkailijoiden työrauha, niin koko Paalutorin alueella kielletään ihan kaikenlainen vaalimainostaminen, niin valaisintolppiin kiinnitetyt vaalimainokset kuin vaaliteltoakin ja niihin liittyvä ehdokkaiden esitteiden jakaminen. Kun ei ole mitään selkeitä määritelmiä siitä, mikä olisi hyvä etäisyys vaalimainonnalle

ennakkoäänestyspaikasta, niin se aiheuttaa tulkintaerimielisyyksiä. Myyrmäen ennakkoäänestyspaikka on yleensä aina Vantaan vilkkain ja jononmuodostus on kokoaikaista, niin kuin näissä kunta- ja aluevaaleisat oli nyt huhtikuun alussa. Meillä on kädet täynnä työtä niin jonon ohjaamisessa, äänestäjien opastuksessa kuin äänten oikein kirjaamisessa. Paalutorilla sallittu telttailu ja vaalimainostaminen aiheuttavat paljon haittaa ihan kaikille, joita vaalit koskettavat muodossa tai toisessa. Olen jo monena vuotena ehdottanut vaalimainonnan kieltämistä koko Paalutorin alueella ja minulle on todettu, että Paalutoria hallinoi Vantaan Torikauppiasyhdistys ry ja että siksi Vantaan kaupungilla ei ole oikeutta kieltää vaalimainostamista Paalutorilla.

Me kaikki Myyrmäen kirjaston ennakkoäänestyspaikan vaalivirkailijat toivomme hartaasti, että Paalutorilla vaalimainostaminen kielletään totaalisesti. Jos tämä ei ole mahdollista, niin toivomme, että hallinto-oikeus ottaa kantaa, mikä on sallittu etäisyys ennakkoäänestyspaikan ulko-ovesta, jonne vaaliteltan voi pystyttää kampanjointia varten tai mainoksen kiinnittää valaisinpylvääseen ennakkoäänestyksen aikana. Nykyisin käytössä oleva 15 metriä on selkeästi liian vähän ja houkuttaa vaalilainsäädännön rajojen koettelemiseen. Toivomme etäisyyden olevan vähintään 200 metriä ennakkoäänestyspaikan ulko-ovelta, niin loppuvat näitä porsaanreikiä hyväksi käyttävät ketkuilut. Näin poistuvat ehdokkailta, äänestäjiltä ja meiltä työntekijöiltä turhat haittaa aiheuttavat ja aikaa vievät selvittelyt ja ehdokkaiden joskus asiattomatkin purkaukset. Me voimme keskittyä ydintehtäväämme eli ennakkoäänestyksen hoitamiseen oikein ja samalla säästyy myös valtava määrä aikaa ja rahaa, kun ei jouduta jälkikäteen laatimaan vaalimainonnan porsaanreikien ja tulkinnanvaraisuuden takia selvityksiä hallinto-oikeudelle.

Kunnioittaen

Päivi Pellikka

vastaava vaalivirkailija

Myyrmäen ennakkoäänestyspaikka